

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BIAŁA PODLASKA**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia: „Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Białej Podlaskiej na lata 2025 – 2030”

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.), w związku z art. 12 pkt 11 i art. 92 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107, z późn. zm.) Rada Miasta Biała Podlaska uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się: „Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w Białej Podlaskiej na lata 2025 – 2030” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Biała Podlaska.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie do Uchwały Nr

Rady Miasta Biała Podlaska

z dnia 2025 r.

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności opracowywanie i realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.

„Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w Białej Podlaskiej na lata 2025 – 2030” wpisuje się w lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej i stanowi plan działań naprawczych i zapobiegawczych nakierowanych bezpośrednio na pracę z osobą stosującą przemoc.

Program jest spójny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 (M.P. z 2023 r., poz. 1232 z późn. zm.) oraz z Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024 – 2030 przyjętym przez Radę Miasta Biała Podlaska Uchwałą Nr X/75/24 z dnia 29 listopada 2024 r.

Celem programu jest zatrzymanie przemocy domowej, zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy, zmniejszenie ryzyka jej ponownego stosowania przez adresatów programu, uzyskania zdolności do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego życia w rodzinie.

Bezpośrednimi adresatami są osoby dorosłe, stosujące przemoc domową wobec których podjęte zostaną oddziaływania korekcyjno – edukacyjne w formie konsultacji indywidualnych i zajęć grupowych.

W ramach programu wzmacniane będą działania skierowane na ochronę bezpieczeństwa i autonomii osób doznających przemocy domowej. Program przewiduje również podejmowanie działań, które powstrzymają osoby stosujące przemoc przed jej stosowaniem. W wielu przypadkach osoby stosujące przemoc mają duże deficyty w obszarze samoświadomości, samokontroli oraz umiejętności społecznych. Program podnoszący ich kompetencje w wyżej wymienionych zakresach może przynieść lepsze efekty w walce z zatrzymaniem przemocy domowej.

Realizatorem „Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Białej Podlaskiej na lata 2025 – 2030” będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Proponowany program stanowi wypełnienie jednego ze wskazań wymienionej na wstępie ustawy, pozwoli podejmować oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową. W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały przez Radę Miasta Biała Podlaska jest w pełni uzasadnione.

Adwokat

Prezydent Miasta

/-/ Konrad Romanowski

/-/ Michał Litwiniuk

Kierownik Referatu
Spraw Społecznych

/-/ Beata Żak

Dyrektor Miejskiego
Ośrodka Pomocy
Społecznej

/-/ Kamil Węgliński

Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Miasta Biała Podlaska
z dnia 2025 r.

**PROGRAM
KOREKCYJNO – EDUKACYJNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ
W BIAŁEJ PODLASKIEJ
NA LATA 2025 – 2030**

Biała Podlaska, 2025 r.

Załącznik do Uchwały Nr .../.../25 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 2025 r. w sprawie przyjęcia: „Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Białej Podlaskiej na lata 2025 – 2030”

Strona 1 z 14

SPIS TREŚCI:

I. Wstęp	3
II. Podstawy prawne	5
III. Założenia programowe	6
IV. Cele programu	6
V. Treści edukacyjne programu	7
VI. Zakładane rezultaty	8
VII. Realizator programu	8
VIII. Adresaci programu	9
IX. Zasady uczestnictwa w programie	9
X. Sposób realizacji programu	11
XI. Dokumentacja	13
XII. Partnerzy	13
XIII. Monitoring i ewaluacja	14
XIV. Finansowanie programu	14

I. WSTĘP

Przemoc domowa to problem społeczny istniejący na całym świecie i dotyczący bez względu na miejsce zamieszkania, wiek, płeć, rasę, wyznanie czy też status społeczny. Jest to ciąg zachowań o charakterze zamierzonym i instrumentalnym, którego celem jest zniewolenie osoby doznającej przemocy, podporządkowanie jej myśli i działań żądaniom i potrzebom osoby stosującej przemoc domową. Bez względu na formę jaką przybiera (fizyczną, seksualną emocjonalną) prowadzi zawsze do nieodwracalnych zmian w psychice, powodując cierpienie i ból, gdyż pochodzi od osób najbliższych, np. partnerów.

Jak wykazały badania, osoby doznające przemocy nie chcą rozstawać się ze swoimi oprawcami (ok. 70% badanych), ale pragną, by zmienili oni swoje zachowanie. Jednocześnie ideą systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest kompleksowa i skoordynowana działalność ukierunkowana na zdiagnozowanie przyczyn i zniwelowanie skutków występowania przemocy. Rodzina rozumiana jest jako system oddziałujących na siebie elementów, które dążą do uzyskania homeostazy. Ważne jest podejmowanie działań zarówno na rzecz osób doznających przemocy, jak i tych, którzy ją stosują.

W związku z powyższym w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 położono duży nacisk na rozwój oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, w szczególności poprzez prowadzenie programów korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno – terapeutycznych, które mają doprowadzić do zaprzestania stosowania przemocy domowej.

W/w programy przewidują działania psychologiczne, edukacyjne i socjalizacyjne ukierunkowane na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, zmniejszenie ryzyka stosowania przemocy, zwiększenie zdolności samokontroli zachowań agresywnych i współżycia w rodzinie, są także jednym z przewidzianych w kodeksie karnym obowiązków probacyjnych.

Z danych zawartych w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 wynika, że w programach korekcyjno – edukacyjnych w 2021 r. brało udział 3194 uczestników, oddziaływania tylko w 220 (6,88%) przypadkach okazały się nieskuteczne. Pogramy psychologiczno – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc realizowały 152 podmioty, do programów tych przystąpiły 1292 osoby. Do zachowań przemocowych powróciło tylko 71 osób (5,49%). Oznacza to, że programy oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych i psychologiczno – terapeutycznych są skuteczną formą korygowania postaw i zachowań osób stosujących przemoc.

Wśród modeli oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową najczęściej wymienia się cztery podstawowe: model społeczno – kulturowy, systemu rodzinnego, postępowania skoncentrowanego na rozwiązywaniu i integracji.

Model społeczno – kulturowy: związany z ideą równości płci, prawami kobiet, seksizmem i kulturowymi stereotypami promującymi męską dominację. Oddziaływania w ramach tego modelu, prowadzone np. „Metodą Duluth” skierowane są wyłącznie do mężczyzn i zorientowane są na zmianę ich systemu przekonań dotyczącego ról w związku.

Model systemu rodzinnego: rozpatruje przemoc jako element nieprawidłowego ukształtowania systemu rodziny. Zakłada naprawienie tego systemu poprzez rozwijanie umiejętności pozytywnego komunikowania się, poradnictwo rodzinne, wzmacnianie i edukowanie wszystkich członków rodziny ma przyczynić się do wyeliminowania przemocy domowej.

Model skoncentrowany na rozwiązaniu: koncentruje się na szukaniu bieżących rozwiązań problemu przemocy domowej, w mniejszym stopniu skupia się na poszukiwaniu przyczyn przemocowych zachowań.

Model integracyjny: łączy elementy wszystkich wyżej wymienionych modeli. Dotyczy to przede wszystkim integracji następujących elementów:

- edukacji na temat kulturowo – obyczajowych zjawisk wspierających i przeciwstawiających się przemocy oraz konfrontowanie ze stereotypami promującymi przemoc,
- promocję wartości i idei wspierających godność osoby, dobro rodziny, równość płci oraz prawa kobiet i dzieci, a także odpowiedzialność za osobiste decyzje i gotowość ochrony słabszych,
- stosowania procedur behawioralno – poznawczych w celu korygowania postaw i zachowań związanych z przemocą,
- uczenia umiejętności konstruktywnej komunikacji interpersonalnej oraz samokontroli.

W niniejszym programie wykorzystywany będzie model integracyjny jako łączący wybrane elementy tradycyjnych modeli pracy z osobami stosującymi przemoc domową.

II. PODSTAWY PRAWNE

Podstawę prawną do opracowania i realizacji Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Białej Podlaskiej na lata 2025 – 2030 stanowią:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.).
4. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 (M.P. z 2023 r., poz. 1232 z późn. zm.).
5. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 r. poz. 1163).
6. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz. U. 2023 r. poz. 1164).
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
8. Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta Biała Podlaska na lata 2024 – 2030 (Uchwała Nr X/75/24 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 29 listopada 2024 r.).

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Założenia programowe opierają się na zbiorze podstawowych przekonań i sądów dotyczących mechanizmów przemocy domowej oraz sposobów jej powstrzymywania:

1. przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla osoby stosującej przemoc,
2. przemoc domowa jest tolerowana i wzmacniana przez postawy i poglądy wielu ludzi, często zakorzeniona jest we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie,
3. przemoc domowa jest szkodliwym i raniącym nadużywaniem siły i władzy oraz dążeniem do kontrolowania współmałżonki/współmałżonka, partnerki/partnera, dziecka lub sytuacji rodzinnej,
4. można nauczyć się nie stosowania przemocy, nigdy nie należy godzić się na przemoc i rezygnować z jej powstrzymania,
5. stosowanie przemocy w żadnym przypadku nie może być usprawiedliwiane stwierdzeniem, że było skutkiem prowokacji ze strony osoby doznającej przemocy,
6. korzenie przemocy domowej tkwią w stereotypach kulturowych i obyczajowych dotyczących płci, rasy, orientacji seksualnej, które usprawiedliwiają dyskryminację jednostek i grup społecznych,
7. stosowanie przemocy domowej jest wyborem, za który osoba stosująca przemoc ponosi odpowiedzialność moralną i prawną.

IV. CELE PROGRAMU

Głównym celem niniejszego programu jest zatrzymanie przemocy domowej oraz zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym tej przemocy.

Osiągnięcie celu głównego ma być możliwe poprzez realizowanie działań ukierunkowanych na:

1. zmianę przekonań odbiorców programów korekcyjno – edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej,
2. powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy,
3. rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych,
4. zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy,
5. wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania,

6. poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej,
7. kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej,
8. uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
9. uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

V. TREŚCI EDUKACYJNE PROGRAMU

Program będzie obejmował swoim zakresem następującą problematykę:

- **społeczno – kulturowe źródła i okoliczności towarzyszące przemocy domowej** – powiązania między przemocą a stereotypami dotyczącymi płci i relacji między kobietami i mężczyznami oraz rodzicami i dziećmi,
- **problemy władzy i kontroli w relacjach międzyludzkich** – potrzeby osób stosujących przemoc dotyczące władzy i kontroli, zaprzeczanie odpowiedzialności za przemoc i obwinianie osób doznających przemocy, proces wiktymizacji, rozróżnianie zachowań agresywnych i asertywnych, rozpoznawanie osobistych postaw związanych z przemocą, uczenie się odpowiedzialności za własne decyzje,
- **planowanie i rozwijanie samokontroli** – mechanizmy agresywnych zachowań, zaprzeczanie aktom przemocy i zniekształcanie obrazu minionych wydarzeń, zniekształcenie myślenia i unikanie świadomego wyboru oraz decyzji, rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych, ćwiczenie technik powstrzymywania agresywnych reakcji,
- **uzależnienia a problem przemocy** – rozpoznawanie uzależnienia od alkoholu i narkotyków, specyfika związku między nadużywaniem substancji chemicznych a stosowaniem przemocy, zaburzenie życia rodzinnego spowodowane uzależnieniami rodziców, rozpoznawanie jak ślady bycia krzywdzonym przekształcają się we wrogość wobec innych,
- **komunikacja interpersonalna** – zdolność do rozpoznawania oraz konstruktywnego wyrażania uczuć, umiejętność empatycznego słuchania innych i reagowania z szacunkiem, umiejętności rozwiązywania konfliktów oparte na negocjacjach i kompromisach, rozpoznawanie różnych form wyrażania wrogości i braku szacunku oraz uczenie się konstruktywnych postaw wobec innych,
- **promocja pozytywnych standardów i wartości życia rodzinnego** – wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo w związkach i w rodzinie, szczerłość i solidność, akceptowanie osobistej odpowiedzialności za czyny, rozwijanie zdolności do szacunku i wsparcia oraz akceptacji dla uczuć, opinii, postępowania przyjaciół, partnerki/partnera, sprawiedliwość i równość w podziale praw i obowiązków, partnerstwo ekonomiczne,

- **przemoc seksualna** – rozpoznawanie poniżających i nieakceptowanych przez partnerkę/partnera zachowań i sytuacji związanych z seksem jako ważnej formy przemocy,
- **dzieci, przemoc i wychowanie** – wpływ przemocy domowej na psychikę i zachowanie dzieci, uświadomienie, że agresywne metody wychowawcze krzywdzą dzieci i uczą je stosowania przemocy, modelowanie pozytywnych form i umiejętności rodzicielskich,
- **tolerancja i szacunek wobec osób starszych i niepełnosprawnych** – nauka pozytywnych zachowań wobec ludzi starszych i niepełnosprawnych oraz radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi i trudnościami w kontaktach interpersonalnych z ww. osobami.

VI. ZAKŁADANE REZULTATY

Realizacja Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową ma w rezultacie przyczynić się do:

- zakończenia przemocy domowej,
- zmniejszenia ryzyka jej ponownego stosowania przez adresatów programu,
- uzyskania zdolności do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego życia w rodzinie.

Uczestnicy programu nabędą umiejętności:

- psychospołeczne takie jak: samokontrola, komunikacja interpersonalna, asertywność, konstruktywne sposoby rozwiązywania konfliktów, techniki radzenia sobie ze stresem,
- rozwiązywania konfliktów w sposób inny niż przemocowy,
- partnerskiego współdziałania w rodzinie oraz korzystania z pomocy innych.

Uczestnicy programu nabędą wiedzę na temat schematów myślowych prowadzących do zachowań przemocowych, a także uzyskają lepszy wgląd i świadomość własnych zachowań.

Pozyskane umiejętności i wiedza przyczynią się do zmian w sferze przekonań dotyczących takich wartości jak prawa jednostek, godność, odpowiedzialność.

VII. REALIZATOR PROGRAMU

Realizatorem Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Białej Podlaskiej na lata 2025 – 2030 jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Podlaskiej.

Program będzie prowadzony przez jedną lub dwie osoby posiadające kwalifikacje określone w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 r. poz. 1163).

Załącznik do Uchwały Nr .../...../25 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 2025 r. w sprawie przyjęcia: „Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Białej Podlaskiej na lata 2025 – 2030”

VIII. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są osoby pełnoletnie stosujące przemoc domową, w szczególności:

- osoby stosujące przemoc domową kierowane przez zespoły interdyscyplinarne,
- osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, którym sąd warunkowo zawiesił wykonywanie kary, zobowiązując do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym,
- osoby stosujące przemoc domową, uzależnione od alkoholu lub narkotyków, lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, po zakończonym programie psychoterapii uzależnień,
- osoby których uczestnictwo wynika z osobistej decyzji, które uznają fakt stosowania przemocy domowej,
- osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym.

Do programu nie będą przyjmowane osoby:

- z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi,
- chore psychicznie,
- uzależnione od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, które nie przeszły podstawowego cyklu terapii,
- które nie są osobami stosującymi przemoc.

Za osobę, która przystąpiła do programu uważa się osobę, która uzna fakt stosowania przez siebie przemocy domowej, podpisze kontrakt, w którym zaakceptuje reguły uczestnictwa w programie, zobowiąże się do zaprzestania stosowania przemocy i poszanowania zasad współżycia społecznego oraz weźmie udział w spotkaniach indywidualnych i co najmniej jednym spotkaniu grupowym.

Za osobę, która ukończyła program uważa się osobę, która uzna fakt stosowania przez siebie przemocy domowej, podpisze kontrakt, w którym zaakceptuje reguły uczestnictwa w programie, zobowiąże się do zaprzestania stosowania przemocy i poszanowania zasad współżycia społecznego oraz weźmie udział w minimum 90% godzin zaplanowanych w ramach programu na 1 uczestnika.

IX. ZASADY UCZESTNICTWA W PROGRAMIE

1. Uczestnicy programu powinni zachowywać abstynencję od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych.
2. Osoby stosujące przemoc domową, wobec których zostało rozpoznane uzależnienie od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych powinni udokumentować korzystanie i zakończenie psychoterapii uzależnień.
3. Kandydaci do udziału w programie przyznają się do stosowania przemocy domowej.

Załącznik do Uchwały Nr .../...../25 Rady Miasta Biała Podlaska z dnia 2025 r. w sprawie przyjęcia: „Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Białej Podlaskiej na lata 2025 – 2030”

4. Podstawą zakwalifikowania do uczestnictwa w programie jest rozpoznanie indywidualnej sytuacji osoby stosującej przemoc domową w zakresie:
 - rzeczywistych okoliczności skierowania do programu,
 - określenia czy uczestnik programu aktualnie stosuje przemoc,
 - motywacji kandydata do wzięcia udziału w programie,
 - form i okoliczności przemocowych zachowań oraz stopnia krytycyzmu wobec swoich zachowań,
 - historii zachowań przemocowych,
 - aktualnej sytuacji rodzinnej i zawodowej,
 - cech osobistych istotnych dla pracy korekcyjnej,
 - doświadczenia związanego z nadużywaniem alkoholu i środków psychoaktywnych,
 - kontaktów/relacji z wymiarem sprawiedliwości.
5. Uzyskane informacje są podstawą zakwalifikowania do uczestnictwa w programie i objęte są zasadą poufności z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnienie czynów zabronionych przez prawo.
6. Przyjęcie do udziału w programie potwierdzone jest zawarciem kontraktu na aktywny udział w zajęciach, kontrakt zawiera:
 - formalne wymogi systematycznej obecności na zajęciach wraz z określeniem sankcji za uchylenie się od udziału w zajęciach,
 - zobowiązanie do powstrzymania się od przemocowych zachowań w kontaktach z członkami rodziny i innymi ludźmi,
 - zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu i zażywania substancji psychotropowych,
 - obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego i zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
 - uznanie osobistej odpowiedzialności za fakt stosowania przemocy domowej.
7. Każdy uczestnik zobowiązany jest do potwierdzania udziału w zajęciach i podpisania listy obecności.
8. Osobom skierowanym do udziału w programie przez zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej lub inne podmioty, wydawane jest zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie, a po jego zakończeniu zgodnie z zasadami niniejszego programu, o jego ukończeniu.
9. Udział w programie jest bezpłatny.
10. W szczególnie uzasadnionych przypadkach program może być prowadzony z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

X. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany w grupach liczących nie więcej niż 15 osób. Przewiduje się 2 spotkania indywidualne dla każdego z uczestników (czas trwania 60 minut) oraz 24 spotkania grupowe (czas trwania 180 minut) odbywające się raz bądź dwa razy w tygodniu. Łączny czas trwania programu będzie obejmował 72 godziny spotkań grupowych.

Lp.	Rodzaj zajęć	Ilość godzin	Zakres działań
1.	Praca indywidualna	1 1	Diagnoza wstępna. Określenia motywacji uczestnika oraz uzyskania informacji o jego funkcjonowaniu i sytuacji życiowej, a także o specyfice przemocy, którą stosował. Diagnoza pogłębiona. Omówienie i podpisanie kontraktu.
2.	Praca grupowa	72	Spotkania w grupach. Mikro – edukacja, mikro – wykłady, warsztaty umiejętności, scenki, ćwiczenia w grupach, projekcje filmowe, analiza przedstawionych scen filmowych, analiza własnych zachowań, „burza mózgów”, analiza kwestionariusza kontrolowania.

Zajęcia grupowe podzielone będą na 8 bloków tematycznych w których poddana jest analizie jedna z form zachowań przemocowych oraz przedstawione alternatywne dla niej formy zachowań bez przemocy. Na każdy z bloków przeznacza się 3 spotkania.

Tematy spotkań z podziałem na bloki tematyczne

Lp.	Tematyka spotkań	Liczba godzin	Formy prowadzenia zajęć
1.	Przemoc fizyczna: Analiza przemocy fizycznej. Przemoc jako taktyka kontroli. Zakończenie używania przemocy.	3 3 3	Mini wykład, rozmowa kierowana, ćwiczenia indywidualne, dyskusja grupowa, „burza mózgów”, prezentacja i analiza scenek z filmu, analiza kwestionariusza kontrolowania.

2.	Zastraszanie i onieśmianie: Analizowanie zastraszania i onieśmiania, definiowanie niezastraszającego zachowania.	3	Mini wykład, rozmowa kierowana, ćwiczenia indywidualne, dyskusja grupowa, inscenizacja prezentacja i analiza scenek z filmu, analiza kwestionariusza kontrolowania.
	Zastraszanie i kontrolowanie jako taktyka kontroli.	3	
	Zakończenie zastraszania i onieśmiania.	3	
3.	Przemoc emocjonalna: Analiza przemocy emocjonalnej, definicja szacunku.	3	Mini wykład, rozmowa kierowana, dyskusja grupowa, inscenizacja, prezentacja i analiza scenek z filmu, analiza kwestionariusza kontrolowania.
	Przemoc emocjonalna jako taktyka kontroli.	3	
	Zakończenie przemocy emocjonalnej.	3	
4.	Izolowanie: Analizowanie izolowania, definiowanie zaufania i wsparcia.	3	Mini wykład, rozmowa kierowana, dyskusja grupowa, inscenizacja, prezentacja i analiza scenek z filmu, analiza kwestionariusza kontrolowania.
	Izolacja jako taktyka kontroli.	3	
	Zakończenie stosowania izolacji.	3	
5.	Zaprzeczanie i obwinianie: Analizowanie zaprzeczania, pomniejszania i obwiniania. Definicja szczerości i odpowiedzialności.	3	Mini wykład, rozmowa kierowana, ćwiczenia indywidualne, dyskusja grupowa, prezentacja i analiza scenek z filmu, analiza kwestionariusza kontrolowania.
	Zaprzeczanie, minimalizacja i obwinianie jako taktyka kontroli.	3	
	Zaprzestanie używania minimalizacji, zaprzeczania i obwiniania.	3	
6.	Przemoc seksualna: Definicja szacunku seksualnego i analiza przemocy seksualnej.	3	Mini wykład, rozmowa kierowana, ćwiczenia indywidualne, dyskusja grupowa, prezentacja i analiza scenek z filmu, analiza kwestionariusza kontrolowania.
	Przemoc seksualna jako technika kontroli.	3	
	Zakończenie używania przemocy seksualnej.	3	
7.	Przemoc ekonomiczna, wykorzystywanie dzieci: Definiowanie partnerstwa, przemocy ekonomicznej i wykorzystywania dzieci.	3	Mini wykład, rozmowa kierowana, ćwiczenia indywidualne, dyskusja grupowa, prezentacja i analiza scenek z filmu, analiza kwestionariusza kontrolowania.
	Przemoc ekonomiczna, wykorzystywanie dzieci.	3	
	Zakończenie przemocy ekonomicznej i wykorzystywania dzieci.	3	

8.	Wymuszanie i grożenie: Analizowanie wymuszania i grożenia, definiowanie negocjacji i sprawiedliwości.	3	Mini wykład, rozmowa kierowana, „burza mózgów”, dyskusja grupowa prezentacja. Wypełnienie kwestionariusza „Kryteria oceny kwalifikacyjnej do zadowolenia z programu”.
	Wymuszanie i grożenie jako taktyka kontroli.	3	
	Zakończenie używania wymuszania i zastraszania.	3	

Program ma charakter otwarty, gdzie w trakcie trwania programu dołączają nowi uczestnicy, przechodząc po kolei wszystkie bloki tematyczne.

XI. DOKUMENTACJA

Wszystkie działania podejmowane w ramach programu są dokumentowane m.in. poprzez:

- korespondencję z urzędami i uczestnikami,
- rejestry, sprawozdania,
- wywiady, ankiety, kwestionariusze,
- kontrakty z uczestnikami,
- listy obecności,
- notatki, raporty,
- tematykę spotkań indywidualnych i grupowych,
- inne dokumenty potwierdzające prowadzenie działań w ramach programu.

XII. PARTNERZY

Realizacja programu przewiduje współpracę z następującymi instytucjami i organizacjami:

- Urzędem Miasta Biała Podlaska,
- Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Białej Podlaskiej,
- Sądem Rejonowym w Białej Podlaskiej,
- I Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych,
- II Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych i Nieletnich,
- Prokuraturą Rejonową w Białej Podlaskiej,
- Komendą Miejską Policji w Białej Podlaskiej,
- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Biała Podlaska,
- organizacjami pozarządowymi,
- innymi podmiotami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

XIII. MONITORING I EWALUACJA

Po zakończeniu programu realizowany będzie monitoring sytuacji osób oraz ewaluacja programu.

W ramach ewaluacji programu przeprowadzona zostanie ankieta ewaluacyjna.

Wszystkie informacje dotyczące uczestników programu, uzyskane na każdym etapie realizacji projektu są objęte zasadą poufności i ochroną danych osobowych z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnianie czynów zabronionych przez prawo.

Monitoring co do zmian postaw przemocowych prowadzony będzie w trakcie realizacji programu oraz przez 3 lata po jego zakończeniu (raz w roku) i prowadzony będzie przez podmiot realizujący program przy współpracy z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej (kontakt osobisty, telefoniczny lub pisemny w celu uzyskania informacji o uczestniku programu).

Ponadto monitoring prowadzony będzie poprzez kontakt osobisty lub/i telefoniczny z uczestnikiem programu i z osobami wspólnie z nim zamieszkującymi lub z innymi osobami najbliższymi niezamieszkującymi wspólnie z uczestnikiem programu (po uzyskaniu pisemnej zgody uczestnika programu zawartej w kontrakcie).

Wszelkie informacje uzyskane w ramach monitoringu będą dokumentowane w formie notatek służbowych.

W sytuacji uzyskania informacji o ponownym stosowaniu zachowań przemocowych przez byłego uczestnika programu będzie przeprowadzona rozmowa z ww. oraz zostanie nawiązany kontakt i współpraca z instytucjami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w celu podjęcia odpowiednich działań zmierzających do wyeliminowania przemocy domowej.

XIV. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania programu są środki pozyskane z budżetu państwa, jak również środki własne miasta Biała Podlaska.